

บทคัดย่อ

การออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ โดยกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed Countries) ถือเป็นกลุ่มประเทศแรกที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ยกตัวอย่าง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น

สำหรับประเทศในกลุ่มกำลังพัฒนา (Developing Countries) ประเทศที่มีบทบาทในการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศที่โดดเด่นอย่างมาก คือ ประเทศจีนซึ่งภายหลังจากการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) ได้ดำเนินการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจของโลก โดยรัฐบาลจีนได้ประกาศนโยบายก้าวออกไปเพื่อผลักดันให้วิสาหกิจและเอกชนของจีนออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 2001 นโยบายและบทบาทของภาครัฐจีนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ นำมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้วิสาหกิจของจีนออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ จนกระทั่งประสบความสำเร็จจากการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศทั้งในด้านของมูลค่าการลงทุน และจำนวนผู้ประกอบการของจีนที่ออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ จึงก่อให้เกิดคำถามว่า รัฐบาลจีนดำเนินนโยบายและมีมาตรการอย่างไรที่สามารถผลักดันให้วิสาหกิจและเอกชนจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศได้เป็นจำนวนมาก และประสบความสำเร็จอย่างก้าวกระโดดซึ่งสามารถขยายการลงทุนออกไปในหลายๆ ประเทศทั่วทุกภูมิภาคไม่ว่าจะเป็น เอเชีย แอฟริกา สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และละตินอเมริกา เป็นต้น

ในกรณีของประเทศไทย รัฐบาลไทยตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้นโดยเน้นกลยุทธ์การลงทุนระหว่างประเทศแบบคู่ขนาน คือ การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศควบคู่กันไปจากเดิมที่เคยเน้นเพียงแต่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นหลักเท่านั้น วัตถุประสงค์หลักของการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศคือเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันไทย และยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการไทย โดยในปี ค.ศ. 2015 ประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนจะบรรลุถึงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีผลทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ปัจจัยการผลิต เงินทุน และแรงงานภายในกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถทำได้ง่ายขึ้น จึงเป็นโอกาสแก่ธุรกิจไทยที่จะขยายตลาดและการลงทุนโดยตรงไปยังต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ โดยเน้นถึงบทบาทของรัฐบาลต่อการตัดสินใจออกไปลงทุนเปรียบเทียบกับระหว่างประเทศจีนและประเทศไทย โดยพิจารณาถึงประเด็นทางด้านกฎหมายและประเด็นอื่นๆที่มีใช้กฎหมาย

การศึกษานี้พบว่า รัฐบาลจีนมีบทบาทในการผลักดันการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของวิสาหกิจจีนมากกว่าเมื่อเทียบกับกรณีของประเทศไทย ประเทศจีนมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมที่หลากหลาย ในขณะที่ประเทศไทยก็มีความต้องการส่งเสริมการออกไปลงทุนโดยตรงของนักธุรกิจไทยในต่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่ยังคงมีบทบาทไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศจีน

Abstract

Outward Foreign Direct Investment (OFDI) is a part of the globalization process. Previously, developed countries such as United State, European Union and Japan were important players in overseas investments. In 2001, the same year when China was admitted into the World Trade Organization (WTO), China announced the “Go Global” strategy to promote China’s OFDI. Since then, the Chinese government has played a strong supporting role in facilitating and encouraging Chinese companies to investment abroad. The achievement of Chinese OFDI can be observed from the value of investment and the number of Chinese companies abroad which have increased substantially over the years. The Chinese government has several policies and measures to encourage the state – owned enterprises and private enterprises to make overseas investment in many countries worldwide, for example, in ASEAN, Africa, United States, European Union and Latin America.

In case of Thailand, The Thai government has launched a new investment strategy from one - way investment (encouraging investment inflows) policy to two – way investment (encouraging both investment inflows and outflows) policy to encourage Thai companies to invest abroad. The purpose of this OFDI policy is to enhance Thailand’s competitive capabilities. In 2015, The ASEAN Economic Community (AEC) will be established to form a single market and production base in the ASEAN region. There are more opportunities for Thai companies to expand their businesses in other countries.

This study examines various factors affecting OFDI in Thailand and China, emphasize on the role of government in OFDI promotion, how policy measures adopted by both governments affect the decision of companies to invest overseas. Both of legal and non – legal factors are considered. Our findings reveal that the Chinese government has a more active role in promoting OFDI and there are more specific policies and measures in promoting OFDI. In Thailand, The role of Thai government in OFDI promotion is still limited compared to China.